

Artikel: Tabt arbejdsfortjeneste – Hvordan skal kommunen beregne tabt arbejdsfortjeneste?

Når kommunen skal regne ud, hvor meget en forælder skal have udbetalt i tabt arbejdsfortjeneste, har det betydning, hvad forælderen tidligere har tjent.

Af specialkonsulent Michelle Rahbek Thomsen

Formålet med at dække tabt arbejdsfortjeneste er, at forælderen som hovedregel bliver stillet økonomisk, som hvis vedkommende stadig arbejdede. Det er derfor det beløb, som vedkommende havde til rådighed til at forsørge familien og sig selv før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste, som skal lægges til grund for beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste.

Det er dog ikke udelukket, at en forælder, som aldrig har haft et arbejde, kan få tabt arbejdsfortjeneste.

Hvordan kommunen skal beregne tabt arbejdsfortjeneste afhænger dog af, om forælderen har eller har haft et arbejde, har været studerende eller har været selvstændigt erhvervsdrivende.

Beregning af tabt arbejdsfortjeneste

En forælder, der forsørger et barn med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, kan få dækket tabt arbejdsfortjeneste. Det er dog en betingelse, at forælderen passer barnet i hjemmet og derfor har et indtægtstab.

Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste er en bruttoydelse og den tabte arbejdsfortjeneste beregnes forskelligt alt efter, om der er tale om eksempelvis en lønmodtager, en selvstændigt erhvervsdrivende, eller en forælder, der endnu ikke har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet.

Merne om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste findes i servicelovens § 42.

I Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom er der regler for beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste.

[Servicelovens § 42](#)

[Bekendtgørelsen](#)

Lønmodtagere – den seneste lønindtægt

Hvis en forælder er lønmodtager og dermed har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet, skal kommunen beregne dækningen af den tabte arbejdsfortjeneste ud fra den seneste lønindtægt, som forælderen inden overgangen til tabt arbejdsfortjeneste.

Den seneste lønindtægt kan ligge flere år forud for ansøgningstidspunktet om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Det har ikke betydning for fastsættelsen af beregningsgrundlaget, at vedkommende i perioden fra arbejdsophør og frem til ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste har taget en videregående uddannelse.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse 30-13 om tabt arbejdsfortjeneste - beregningsgrundlag - tidligere bruttoindtægt - seneste lønindtægt](#)

Selvstændigt erhvervsdrivende - regnskaber

Hvis forælderen forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste har været selvstændigt erhvervsdrivende, skal tabt arbejdsfortjeneste beregnes på baggrund af det dokumenterede indtægtstab.

I principmeddelelse 59-18 fastslår Ankestyrelsen, at den tabte arbejdsfortjeneste skal beregnes ud fra et retvisende billede af forælders indtjeningsevne. Kommunen kan derfor ikke nøjes med at se på den månedlige indtægt lige før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Kommunen skal se på årsindkomsten i de seneste tre år, fordi en virksomheds indtægter, omkostninger og arbejdsopgaver ofte varierer en del over tid.

Hvis de seneste tre års regnskaber ikke giver et retvisende billede, skal kommunen vurdere, om der i stedet skal tages udgangspunkt i årsindkomsten for flere eller færre år.

Hvis der er tale om en nystartet virksomhed, er det ikke altid muligt at finde et retvisende beregningsgrundlag. I disse tilfælde kan den tidligere bruttoindtægt fastsættes ud fra forælders hidtidige disponible indkomst, ved at tage udgangspunkt i udgiften til en vikar. Den tabte arbejdsfortjeneste kan også beregnes ud fra den indtægt, forælderen havde før

opstart af sin selvstændige virksomhed.

[Læs Ankestyrelsen principmeddelelse 59-18 om tabt arbejdsfortjeneste - selvstændigt erhvervsdrivende - indtjeningsevnen - nystartet virksomhed - lønindtægt - vikar](#)

Vanskeligt at fastsættelse den tidligere bruttoindtægt

Det kan være svært at fastsætte den tidligere lønindtægt for en forælder, som har gået arbejdsløs i lang tid eller ikke har nogen uddannelse. I de tilfælde kan beregningen tage udgangspunkt i en hjemmehjælperløn, men kommunen skal være opmærksom på, om der i så fald vil være tale om en overkompensation.

Der skal kun tages udgangspunkt i en hjemmehjælperløn ved beregningen af tabt arbejdsfortjeneste, hvis der ikke er nogen forudgående indtægt eller uddannelse til at fastsætte et beregningsgrundlag.

I principmeddelelse C-15-02 fandt Ankestyrelsen, at beregningen af tabt arbejdsfortjeneste til en kvinde, der var uddannet designer, skulle tage udgangspunkt i en hjemmehjælperløn. Kvinden havde ikke haft nogen lønindtægt forud for modtagelsen af tabt arbejdsfortjeneste, som beregningen kunne tage udgangspunkt i. Det var også usikkert, hvilken indtægt hun efter sine forhold i øvrigt ville kunne opnå.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse C-15-02 om tabt arbejdsfortjeneste - beregning - hjemmehjælperløn - forudgående lønindtægt - indtægt efter forholdene i øvrigt - aftale om ansættelse](#)

Eksempel

En forælder får et handicappet barn og søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Det er mange år siden, at forælderen har arbejdet, men det er dokumenteret med gamle årsopgørelser fra SKAT, at forælderen har haft en tilknytning til arbejdsmarkedet, som ikke er sporadisk. Der har været tale om forskellige jobs i butiksbranchen og på kontor. Da der er gået lang tid, kan forælderen ikke finde dokumentation for lønindtægts størrelse. I sådan en situation vil den tabte arbejdsfortjeneste skulle beregnes ud fra en hjemmehjælperløn.

Ingen eller sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet

forælderen ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet kan kommunen ikke tage

Hvis forælderen ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet, kan kommunen ikke tage udgangspunkt i seneste lønindtægt, men i en forventet fremtidig indtægt. I dén vurdering indgår forælderen's uddannelse og jobmuligheder på det tidspunkt, hvor forælderen starter med at modtage dækning af tabt arbejdsfortjeneste, herunder om der er høj arbejdsløshed. Kommunen kan ved vurderingen af en fremtidig indkomst tage udgangspunkt i startlønnen for en nyuddannet person med den pågældende uddannelse.

Har forælderen's tilknytning til arbejdsmarkedet været beskeden, kan beregningen af tabt arbejdsfortjeneste tage udgangspunkt i niveauet for kontanthjælp. Det er relevant, hvis forælderen i mange år har været i kontanthjælpssystemet og kun i begrænset omfang har været i beskæftigelse.

Se hertil Ankestyrelsens principmeddelelser 30-13 og 169-10.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse 30-13 om tabt arbejdsfortjeneste - beregningsgrundlag - tidligere bruttoindtægt - seneste lønindtægt](#)

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse 169-10 om tabt arbejdsfortjeneste - handicappet barn - beregningsgrundlag - kontanthjælpsniveau - hjemmehjælperløn - tilknytning til arbejdsmarkedet](#)

Eksempel

En forælder søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af et handicappet barn i hjemmet. Forælderen har som helt ung haft en aviserute i to måneder. Avisruten betød, at forælderen skulle arbejde to timer om ugen. Senere har forælderen serveret til fester hos venner og bekendte og haft sommerjobs med 40 timers arbejde i to uger hver sommer. Forælderen har afsluttet folkeskolens udvidede afgangsprøve og har ikke anden uddannelse. Samlet set har forælderen ikke fået tilknytning til arbejdsmarkedet. Beregning af tabt arbejdsfortjeneste på baggrund af en hjemmehjælperløn vil på den baggrund medføre en overkompensation af forælderen. Den tabte arbejdsfortjeneste skal derfor beregnes med udgangspunkt i kontanthjælpsniveauet.

Særligt om offentlige forsørgelsesydelse, elevløn og praktikløn

Offentlige forsørgelsesydelse er ikke lønindtægter. Det betyder, at offentlige forsørgelsesydelse som udgangspunkt ikke kan danne grundlag for beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste. Det er ikke ensbetydende med, at en forælder nå offentlige

tabte arbejdsfortjeneste. Det er ikke ensbetydende med, at en forælder på offentlig forsørgelse er udelukket fra at modtage hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis forælderen på tidspunktet for ansøgningen modtager dagpenge, kontanthjælp eller ressourceforløbsydelse skal kommunen beregne den tabte arbejdsfortjeneste ved at tage udgangspunkt i den seneste lønindtægt, som forælderen havde, før hun eller han fik en offentlig forsørgelsesydelse.

Det er heller ikke udelukket at modtage dækning af tabt arbejdsfortjeneste, hvis forælderen er under uddannelse og modtager SU. Her kan forælderen have haft et fritidsjob, som forælderen har måttet opgive for at passe sit handicappede barn i hjemmet. Forælders fritidsjob skal dog have haft et sådant omfang, at det kan fastslås, at forælderen har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette vil altid bero på en konkret vurdering.

I principmeddelelse C-40-06 fandt Ankestyrelsen, at det ikke var godtgjort, at ansøgeren havde et indtægtstab, da vedkommende ikke havde en lønindtægt ved siden af sin SU.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse C-40-06 om tabt arbejdsfortjeneste - handicappet barn - studerende - SU](#)

En forælder, der forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste alene har været elev eller i praktik, har ikke som følge heraf opnået tilknytning til arbejdsmarkedet - heller ikke selv om vedkommende har modtaget elevløn eller praktikløn. Det skyldes, at det at være elev eller i praktik er en del af et uddannelsesforløb.

Det betyder også, at den tabte arbejdsfortjeneste ikke skal beregnes på baggrund af forælders elevløn eller praktikløn. Den tabte arbejdsfortjeneste skal i stedet for som udgangspunkt beregnes på baggrund af forælders seneste egentlige lønindtægt. Det har Ankestyrelsen præciseret i en ny principmeddelelse; 105-19.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse 105-19 om tabt arbejdsfortjeneste - beregningsgrundlag - seneste lønindtægt - pension - elevløn](#)

Efterfølgende ændringer i indtægten

Når kommunen har beregnet den tabte arbejdsfortjeneste, er det denne bruttoydelelse, der danner grundlag for beregningen af hjælpen i hele den periode, hvor forælderen modtager hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Det gælder, uanset om forælderen indtægt ændrer sig bagefter både i op- eller nedadgående retning. Der kan altså ikke gives kompensation for ydelser, der kommer til udbetaling i fremtiden, herunder for eksempel lønstigninger.

I principmeddelelse C-63-01 har Ankestyrelsen fastslået, at hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste skal udbetales ud fra den bruttoydelse, der er beregnet på grundlag af forælderen seneste lønindtægt før overgangen til tabt arbejdsfortjeneste. Det gælder uanset ændrede løn- og arbejdsforhold i løbet af ydelsesperioden.

[Læs Ankestyrelsens principmeddelelse C-63-01 om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste - pasning af barn med handicap i hjemmet - beregningsgrundlag - regulering - ændrede løn - og arbejdsforhold](#)

Beregningen af tabt arbejdsfortjeneste er en afgørelse

Kommunen skal være opmærksom på, at beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Hvis borgeren ikke får fuldt ud medhold, skal afgørelsen være begrundet, så borgeren får en forklaring på, hvordan kommunen er kommet frem til resultatet. Afgørelsen skal også indeholde en klagevejledning.

Ankestyrelsen oplever ofte, at kommunerne træffer afgørelse om hvor mange timers tabt arbejdsfortjeneste, som forælderen bevilliges til pasning af sit barn i hjemmet uden samtidigt at træffe afgørelse om, hvordan den tabte arbejdsfortjeneste skal beregnes. Bagefter sender kommunens lønkontor en udbetalingsmeddelelse, som hverken er begrundet eller indeholder en klagevejledning.

Reglerne om begrundelse og klagevejledning findes i forvaltningslovens §§ 22-25.

[Forvaltningsloven](#)

Bedre overblik over principmeddelelser

Ankestyrelsen arbejder løbende på at give et bedre overblik over vores principmeddelelser. Det betyder blandt andet, at vi sammenskriver tidligere offentliggjorte principmeddelelser for at give et samlet billede af Ankestyrelsens praksis på et område. Vi arbejder derfor blandt andet på at skrive tidligere offentliggjorte principmeddelelser om beregningsgrundlaget for tabt arbejdsfortjeneste sammen med en ny principmeddelelse om beregningsgrundlaget, når forælderen er ansat i fleksjob. Vi forventer at offentliggøre principmeddelelsen i 2. kvartal 2020.

[Lyt fra Ankestyrelsen nr. 5 2019](#)

Sidst opdateret 17.11.2020

Ring: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Adresse: Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Sikker mail: sikkermail@ast.dk

Tilgængelighedserklæring

